

[Ellisabeth Arnold]

nogle af de lande, hr. Rahbæk Møller nævnte i sin tale – har mange flere kvinder i forskning bl.a. også på naturvidenskab, end vi har i Danmark. Det er rigtigt, og det er mærkværdigt, at det er sådan; eller det er åbenbart traditionen i de pågældende lande, at man har det sådan. I USA er der også mange kvinder i forskningsverdenen; der er mange kvinder inden for humaniora, der er meget langt fremme, og der er mange kvinder i erhvervslivets top i USA. I Danmark har vi stort set ingen kvinder i erhvervslivets top, og vi har for få kvinder i forskningen.

Men Danmark har mange kvinder i politik. De andre lande kommer og spørger os kvindelige politikere: Hvad har I gjort for at få så mange kvinder i politik? Og så forklarer vi dem, at vi har haft nogle identifikationsmodeller – som det hedder så teknisk – og vi har haft nogle gode netværk, nogle kvindenetværk, der kunne hjælpe kvinder frem på den tornebestrøede vej, som fru Ebba Strange også nævnte før. Derfor har der udviklet sig forskellige mønstre i forskellige lande. Det kan vi selvfølgelig lære af, men vi må også lære det af det, at der kan være lande, der er startet i meget god tid med nogle fremragende kvindelige forskere, som har vist vejen og har sagt: Denne linje, det er også noget, kvinder kan. Vi skal dog være klar over, at det tager meget lang tid, før de tendenser slår igennem på generelt plan, men hvis man har nogle gode spydspidser, kan man nå utrolig langt.

Det er blevet kritiseret, at ministeren i sin besvarelse lagde sig for tæt op ad Forskningspolitisk Råds anbefalinger. Jeg må sige, at jeg har svært ved at forstå kritikken; Forskningspolitisk Råd er nedsat med det udtrykkelige formål at rådgive regeringen og Folketinget, og derfor skal Forskningspolitisk Råds anbefalinger selvfølgelig også diskuteres og tages alvorligt. Man behøver ikke følge dem, men jeg synes ikke, der er noget mærkeligt i, at ministeren lægger vægt på disse anbefalinger frem for de anbefalinger, der kommer fra Videnskabernes Selskab.

Det eneste, Videnskabernes Selskab kan prale med, er den fine titel. Videnskabernes Selskab har, så vidt jeg husker, henslæbt en lang, lang, lang periode i total isolation og i mørke og har ikke på nogen som helst måde beskæftiget sig med kvindepolitik eller ligestil-

lingspolitik, før der åbenbart pludselig er dukket et initiativ op fra den blå luft inden for de sidste par år. Det er fuldstændig unævneligt, hvad Videnskabernes Selskab tidligere har interesseret sig for på dette område, og det håber jeg at hr. Rahbæk Møller kan bekræfte, når han svarer. Videnskabernes Selskab har været så kvindefremmed som noget i mange, mange år. Pludselig har de så fået en interessant vinkel, hvorved de kan overhale Forskningspolitisk Råd indenom. Det er i hvert fald en meget ejendommelig situation, synes jeg, når man har fulgt Videnskabernes Selskab igennem flere år.

Hvad er vi oppe imod? Det er nævnt af flere ordførere før mig: den berømte Rip, Rap og Rup-effekt; man ansætter nogle, som ligner én selv, og derfor bliver det nemt herrer, der sidder på mange af stillingerne. Der er masser af vanetænkning, der er masser af træghed, og der er også den langsomme udskiftning i stillingerne.

Men så er der en ting til, jeg vil nævne – fru Ebba Strange nævnte det i sin ordførertale – nemlig at ligestilling ikke rigtig er moderne i øjeblikket. Det kan godt give et stik i hjertet, når man bliver konfronteret med unge kvinder, som ryster på hovedet af os gråhårede gamle gimper, som stadig væk står og snakker om ligestilling. De kan ikke forstå, at det er noget som helst problem, og de vil altså selv have lov at bestemme, og de vil ikke pådømmes, at de skal ind i et bestemt mønster eller ind i nogle bestemte områder, hvor der er for få kvinder. De vil selv have lov at bestemme, og de vil i øvrigt også have lov at prioritere anderledes, end vi måske har gjort. Det skal de selvfølgelig også have lov til, men et af problemerne er nok, at mange af disse unge kvinder ikke har ramt loftet endnu; de har endnu ikke mødt de barske realiteter ude i livet.

Der er i øjeblikket masser af piger, der går i gymnasiet, og de får meget høje karakterer. Der er masser af kvinder, der går på universiteterne, og de klarer sig godt. Der er mange kvindelige kandidater, og de får gode eksamener. Og der er mange kvinder, der bliver forskerstuderende – mange flere end der gjorde for få år siden. Og så stopper det. Ved overgangen fra at blive forsker og til at blive fastansat eller bare få en stilling støder de ind i loftet, og først på det tidspunkt begynder de at se på os andre og